

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ
පළමු වාර පරීක්ෂණය - 2016

2016 A/L

ව්‍යාපාර අධ්‍යාපනය I
Business Studies I

13 ගේංකීය
Grade 13

කාලය
ඡැය 02

❖ කිවයේ පිළිබඳ තෝරා ගට්ටේ ඉංක් අදින්ත.

24/02/2016

01. ව්‍යාපාර අධ්‍යාපනය
 (1) සිමිත ය (3) ආකෘතිය ය (5) පෙශු ය
 (2) විවිධ ය (4) ප්‍රාථමික ය
02. පහත සඳහන් රටවල් අනුරෙන් එක් රටක් ආසියාතික (ASEAN) සංවිධානයට අයත් නොවේ. ඒ රට කුමක් ද?
 (1) මැලේසියාව (3) ශ්‍රී ලංකාව (5) කායිලන්තය
 (2) පිළිපිනය (4) සිංගප්පුරුව
03. ව්‍යාපාර ආචාර ධර්මයකි. (a business ethic)
 (1) සාධාරණව හා අවංකව තරග කිරීම (4) පරිසරය පුරුෂීම
 (2) මානව සිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම (5) සමාජ පූහාධානය
 (3) සේවක අයිතිවාසිකම් පුරුෂීම
04. එකම ස්වරුපයේ ව්‍යාපාර කටයුතුවල යෙදී සිටින සමාගම් දෙකක් හෝ කිහිපයක් ඒකාබද්ධ වීම
 (1) සිරස් සංයෝගනයකි (4) වෙළෙදපොල පුද්ගල් කිරීමේ සංයෝගනයකි
 (2) තිරස් සංයෝගනයකි (5) නිෂ්පාදිතය පුද්ගල් කිරීමේ සංයෝගනයකි
 (3) විෂම සංයෝගනයකි
05. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරනු ලබන නොවූ හා කාසි හැඳින්වුයේ,
 (1) සිමිත වලංගු මුදල් ලෙස ය (4) තියෝග මුදල් ලෙස ය
 (2) අයිතිව වලංගු මුදල් ලෙස ය (5) පුරුණ මුදල් ලෙස ය
 (3) ආසන්න මුදල් ලෙස ය
06. නොවූ තත්ත්වය අනුව ගනුදෙනු කළ හැකි ලියවිල්ලකි,
 (1) විනිමය බිල (4) බැංකු අන්තරය
 (2) කොටස් බලපත්‍රය (5) මුදල් ඇණවුම
 (3) ලාභාංග බලපත්‍රය
07. පහත වගුවේ X තීරුවේ පරිසර වර්ගීකරණය ද Y තීරුවේ පරිසර බලවිග ද දක්වා ඇත.
 X Y
 A. අභ්‍යන්තර පරිසරය
 B. ආසන්න පරිසරය
 C. සාර්ථක පරිසරය
 1. සේවකයේ
 2. ගණුදෙනුකරුවේ
 3. සංවිධාන ව්‍යුහය
 4. තාක්ෂණය
 5. සමාජ හා සංස්කෘතික
 6. විහාර ව්‍යාපාරිකයේ

X	Y
A. අභ්‍යන්තර පරිසරය	1. සේවකයේ
B. ආසන්න පරිසරය	2. ගණුදෙනුකරුවේ
C. සාර්ථක පරිසරය	3. සංවිධාන ව්‍යුහය

X හා Y නිරුවල දක්වන පද නිවැරදිව ගළපා ඇති කාණ්ඩය තෝරන්න.

(1) A1 හා 2 / B3 හා 4 / C5 හා 6	(4) A1 හා 3 / B2 හා 5 / C4 හා 6
(2) A1 හා 2 / B3 හා 5 / C4 හා 6	(5) A1 හා 3 / B2 හා 6 / C4 හා 5
(3) A1 හා 3 / B2 හා 5 / C3 හා 5	

08. අන්තර්ජාතික වශයෙන් පිළිගෙන ඇති පාරිභෝගික අධිකිවාසිකම් ඇතුළත් කාණ්ඩ කිහිපයක් පහත දැක්වේ. මේවා අතුරින් ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ ජනාධිපතිවරයුතු වූ ජේන් එල්. කෙනඩී විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පාරිභෝගික අධිකිවාසිකම් හතර පමණක් ඇතුළත් කාණ්ඩය තෝරන්න
- (1) ආරක්ෂාව සලසා ගැනීම, තෝරා ගැනීම, වන්දී ලබා ගැනීම, පාරිභෝගික අධ්‍යාපනය
 - (2) තෝරා ගැනීම, තොරතුරු දන ගැනීම, වන්දී ලබා ගැනීම, සෞඛ්‍ය සම්පන්න පරිසරයක ජ්වත් විම.
 - (3) ආරක්ෂාව සලසා ගැනීම, තොරතුරු දන ගැනීම, තෝරා ගැනීම, සවන් යොමු කර ගැනීම
 - (4) තෝරා ගැනීම, සවන් යොමු කර ගැනීම, වන්දී ලබා ගැනීම, පාරිභෝගික අධ්‍යාපනය
 - (5) ආරක්ෂාව සලසා ගැනීම, තොරතුරු දන ගැනීම, තෝරා ගැනීම, වන්දී ලබා ගැනීම

09. සීමාසහිත සමාගම් සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) සීමාසහිත පොදුගලික සමාගමක අවම කොටස් හිමියන් සංඛ්‍යාව එකකි. උපරිමය සීමාවක් නැත.
- (2) වෙනත් රටක සංස්ථාගත කර ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාපාර කටයුතු කරන සමාගමක් අක්වෙරල සමාගමක් ලෙස භැඳින්වේ.
- (3) සීමාසහිත පොදුගලික සමාගමක අවම අධ්‍යක්ෂකවරු සංඛ්‍යාව එකකි. උපරිමය සංඛ්‍යාව භතකි.
- (4) සංස්ථාගත කිරීමේ සහතිකය ලබා ගැනීමෙන් පසු වෙළඳ කටයුතු ඇරිසිය භැක්තෙක් සීමාසහිත පොදුගලික සමාගම්වලට පමණි.
- (5) සීමාසහිත පොදු සමාගමක අවම අධ්‍යක්ෂකවරු සංඛ්‍යාව දෙදෙනෙකි. උපරිමය සීමාවක් නැත.

10. ව්‍යාපාර සංවිධාන කිහිපයක් සහ ඒවාට අදාළ කරුණු කිහිපයක් පහත වගුවේ දක්වේ.

ව්‍යාපාර සංවිධානය	අදාළ කරුණු
A. රාජ්‍ය සංස්ථා	1. සැම සාමාර්කයකුටම ඔහු දරන කොටස් ප්‍රමාණය අනුව ජන්ද බලය හිමිවේ
B. හැඳුනු ව්‍යාපාර	2. රජයේ සැපු පාලනයට යටත් වේ
C. සම්පතාර සමිකි	3. පොදු හෝ විශේෂ පාර්ලිමේන්තු පනත් යටතේ සංස්ථාපිත කෙරේ
D. සීමා සහිත පොදු සමාගම	4. එක් සාමාජිකයකුට හිමි වන්නේ එක් ජන්දයක් පමණි
E. රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු	5. 1918 ව්‍යාපාර නාම ආදාළ පනත බලපායි

ව්‍යාපාර සංවිධාන හා අදාළ කරුණු නිවැරදිව ගළපා ඇති කාණ්ඩය තෝරන්න.

- (1) A - 2 , B - 5 , C - 1 , D - 3 , E - 4
- (2) A - 3 , B - 4 , C - 1 , D - 5 , E - 2
- (3) A - 2 , B - 4 , C - 5 , D - 1 , E - 3
- (4) A - 3 , B - 5 , C - 4 , D - 1 , E - 2
- (5) A - 3 , B - 5 , C - 1 , D - 4 , E - 2

11. මුදල යනු කුමක් ද? යන ප්‍රශ්නයට සිඳුන් පස් දෙනෙකු දෙන ලද පිළිතුරු පහත දැක්වේ. ඒවා අතුරින් වඩාත් නිවැරදි පිළිතුරු කුමක් ද?

- (1) ගෙවීම් සඳහා හාවිත කරන රුපියල් හා සක
- (2) ගෙවීම් සඳහා යොදා ගන්නා සිනැම දෙයක්
- (3) දේශීය හා විදේශීය ගුවදුවලදී පිළිගන්නා සිනැම දෙයක්
- (4) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කරනු ලබන නොවුම් හා කාසි
- (5) පුවමාරු මාධ්‍යයක්, වට්නාමලම් මිමිමක් හා වට්නාමලම් සන්නිධියක් වශයෙන් කටයුතු කරන සිනැම දෙයක්

12. පහත වැඩගෙවී X හිරුවේ ප්‍රධාන මූල්‍ය අයකාන වර්ග ද Y හිරුවේ මූල්‍ය අයකාන කිහිපයක නම් ද දැක්වේ.

X	Y
A. බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු	1. නැශනල් ඩිවලොජ්මන්ට් බැංකුව
B. බලපත්‍රලාභී වියෙශ්ටික බැංකු	2. රජරට සංචර්ධන බැංකුව
C. ලියාපදිංචි මූල්‍ය සමාගම	3. ස්ටේන්චිරංචි වාර්තාව් බැංකුව 4. ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව 5. එල්. ඩී. උනුන්ස් ලිමිටඩ් 6. සණස ඩිවලොජ්මන්ට් බැංකුව 7. මරකන්ටයිල් ඉන්වෙස්ට්මන්ට් ලිමිටඩ් 8. මහජන බැංකුව 9. කොමර්සල් කොඩිව් ලිමිටඩ්

Y හිරුවේ මූල්‍ය ආයතන X හිරුවේ වර්ග වලට අනුව ගැලපු විට ලැබෙන නිවැරදි කාණ්ඩය කුමක්ද?

- (1) A - 1, 2, 5 / B - 3, 4, 7 / C - 6, 8, 9 (4) A - 4, 6, 8 / B - 2, 5, 7 / C - 1, 3, 9
 (2) A - 1, 3, 8 / B - 2, 4, 6 / C - 5, 7, 9 (5) A - 2, 4, 8 / B - 1, 3, 6 / C - 5, 7, 9
 (3) A - 2, 3, 8 / B - 4, 6, 9 / C - 1, 5, 7

13. උපුල් කම මෝටර් රථය රු මිලියන 3 ක්වත් රක්ෂණය කර ඇත. ඔහුගේ මෝටර් රථය හඳුනා නොගැනී පූද්ගලයෙකු විසින් සෞරකම් කරන ලදී. රක්ෂණ සමාගම රු මිලියන 3 ක් ගෙවා උපුල්ගේ වන්දිය පියවන ලදී. දින කිහිපයකට පසු රක්ෂණ සමාගම විසින් මෝටර් රථය සෞයාගනු ලැබූ අතර එය රු මිලියන 3.5 ක වෙශේදපාල වරිනාකමට වෙන්දේසි කරන ලදී. (වෙන්දේසිකරුගේ ගාස්තුව රුපියල් 150 000 කි) ඉන් පසු රක්ෂණ සමාගම විසින් කළ යුතු වන්නේ,

- (1) රු මිලියන 3 ක් තබාගෙන ඉතිරි මුදල උපුලට ලබා දීමය
 - (2) රු මිලියන 3 සහ වියදම් වූ මුදල තබාගෙන ඉතිරි මුදල උපුලට ලබා දීම ය
 - (3) වෙනස්දේසිකරුගේ වියදම් ගෙවා ඉතිරි මුදල තබා ගැනීම ය
 - (4) මෝටර් රථය මිල දී ගත් තැනැත්තාට ඉතිරි මුදල ලබා දීම ය
 - (5) ඉතිරි මුදල රජයට ගෙවීම ය

14. කොළඹ වරායේ සිට පුගැසකන්ද තෙල් පිරිපහද මධ්‍යස්ථානය වෙත ඉත්තා ප්‍රවාහනය කිරීමට වඩාත් පුදුපාරිවහන මාධ්‍යයන් වින්තේ,

- (1) මුක් රජ, උම් මාරුග සහ දුම්රිය වේ. (4) නැලී, දුම්රිය සහ මුක් රජ වේ.
 (2) දුම්රිය, නැලී සහ කුඩා අභස් යානා වේ. (5) නල මාරුග, දුම්රිය සහ බවුකර වේ.
 (3) නල මාරුග බවුකර සහ කුඩා අභස් යානා වේ.

15. බිජෝල (පුදිතාරිය) පැවරීම තැක්න් ඇති නොවන පත්‍රියේ සක්‍රීල්වත පක්‍රියා තොරතුන්.

- (1) ආසන්නතම ප්‍රධානීයාගේ වැඩි ප්‍රමාණය අඩුවීම.
 - (2) ආසන්නතම ප්‍රධානීයාගේ පූජුණුව හා සංවර්ධනය වැඩි වීම.
 - (3) යටත් සේවකයන්ගේ වැඩි ප්‍රමාණය අඩු වීම.
 - (4) අනිප්‍රේරණය වූ සේවකයින් ඇති වීම.
 - (5) වෘත්තීය සංවර්ධනයට යටත් සේවකයා සහනම් කිරීම.

16. සැලපුම් කිරීමේදී සැලකිල්ලට ගත යුතු දී මොනවා දැයි විමසන ලද ප්‍රශ්නයට සිංහයින් කිහිපදෙනෙකු සැපයී යුතුවරු පහත පරිදී වේ.

- A - ප්‍රායෝගික බව B - නමුත්සිලි බව
C - අවස්ථානුකූල සැපුළුම් කිරීම D - නිශ්චිත කාල පරාසයක් සඳහා විම
E - සම්පූර්ණ තොරතු භාවිත බව

- ඉහත කරුණුවලින්, සැලසුම් කිරීමේදී සැලකිල්ලට ගත යුතු දී වන්නේ,
- (1) A පමණකි. (2) A හා B පමණකි. (3) A,B හා C පමණකි.
- (4) A,B,C හා D පමණකි. (5) ඉහත සඳහන් සියලුම කරුණු ය.
17. පහත සඳහන් කරුණු වලින් නිෂ්පාදන ශ්‍රී යාවලි තීරණ වලට බලපෑමක් ඇති තොකරන සාධකය වන්නේ,
- (1) සේවකයන්ගේ පුහුණු හා තුපුහුණු බව
(2) අවශ්‍ය උපකරණ වර්ග
(3) නිපදවිය හැකි නිෂ්පාදන වර්ග
(4) සංවිධානය සතු වාහන ප්‍රමාණය
(5) හාටින කිරීමට සිදුවන මෙහෙයුම් පිරියක සැලසුම් වර්ග
18. පහත සඳහන් දී අතුරෙන් වෙළඳ දැන්වීමක සංලූධිතාව දන ගැනීමට අලවි කළමනාකරුවකු සඳහා වඩා වැදගත් වනතොරතුරු මූලාශ්‍රය කුමක් ද?
- (1) අලවි දත්ත (4) අභ්‍යන්තර දත්ත සම්බාධය
(2) අලවිකරණ ජාලය (5) තරගකරුවන්ගේ ප්‍රතිපෝෂණය
(3) වෙළඳපොළ පර්යේෂණ
19. පහත ද්‍රැක්වන්නේ පට (Narrow) හා පුලුල් (wide) පාලන අවකාශයන්හි දැකිය හැකි වාසි හා අව්‍යි කිහිපයකි.
- A - ඉහළ මට්ටමක පාලනයක් පැවැතිම
B - කළමනාකරු ඒ ඒ පුද්ගලයන් සමඟ වඩා සම්පූර්ණ ඇති විම
C - පිරවිය අවු විම
D - තීරණ ගැනීම ලේවවන් විම
E - සම්පූර්ණයක් ඇති විම
F - සේවක නිදහස වැඩි වී රැකියා තාප්තිය ඉහළ යාම
- ඉහත සඳහන් දී අතුරින් පුලුල් පාලන අවකාශයක වාසි ලෙස සැලකිය හැකියේ.
- (1) A, B හා C ය (3) C, D හා E ය (5) D, E හා F ය
(2) B, C හා D ය (4) C, D හා F ය
20. ඉදි කිරීමේ ආයතනයන්, මහල් ගෙන්නාවකින් යුත්ත පුක්ත පුවිණල ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීමේ කොන්ෂ්‍යාත්තවක් ලබාගෙන ඇත. මෙම ඉදි කිරීම සඳහා වඩා උචිත පිරියක (Layout) වනුයේ,
- (1) ශ්‍රී යාවලි පිරියකයි. (Process Layout)
(2) නිෂ්පාදක / එකලය් කිරීමේ පිරියකයි. (Product Layout)
(3) කුටි පිරියකයි. (Cellular Layout)
(4) ස්ථාවර ස්ථානිය පිරියකයි. (Fixed position Layout)
(5) කාර්ය බද්ධ පිරියකයි. (Functional Layout)
21. අධි තාක්ෂණ කර්මාන්තකාලාවල, අවදානම වැඩි, නිරස, නිරන්තර කළ යුතු සහ දායි කාර්ය සඳහා යොදා ගන්නා, පරිගණක මගින් පාලනය කෙරෙන තාක්ෂණික කුමය හඳුන්වන්නේ කටයුතු නමකින් ද?
- (1) පරිගණක ආධාර නිර්මාණකරණය (CAD)
(2) පරිගණක අංකිත පාලනය (CNC)
(3) නමුදිලි නිෂ්පාදන කුමය (FMS)
(4) පරිගණක සමෘද්ධාතික නිෂ්පාදනය (CIM)
(5) රෝබෝෂ් කුමය (Robotics)
22. අලෙවිකරුවක් සිය ප්‍රවාරණ, ප්‍රවර්ධන හා වෙනත් අලෙවිකරණ ප්‍රයන්තයන් යොමු කරන නිශ්චිත වෙළඳපොළ බණ්ඩිය හඳුන්වනුයේ,
- (1) ගැණුම්කරුවන්ගේ වෙළඳපොළ ලෙස ය (4) විභව වෙළඳපොළ ලෙස ය
(2) විකුණුම්කරුවන්ගේ වෙළඳපොළ ලෙස ය (5) නිෂ්පාදක වෙළඳපොළ ලෙස ය
(3) ඉලක්ක වෙළඳපොළ ලෙස ය

23. පහත වගුවේ X තීරුවෙන් දක්වෙන්නේ නිෂ්පාදිතයක ත්වන වතු අදියරයන්ය. Y තීරුවෙන් දක්වෙන්නේ ඒ ඒ අදියරයන්ට ආවේණික ගති ලක්ශණයන්ය.

X රේඛන වතු අදාළය	Y ගෙවී ලැබාගත
A. හඳුනුවා දීම	1. ලාභය ඉහළ යයි
B. වර්ධන	2. මුලික නිෂ්පාදකය විවිධත්වයට පත් කරයි
C. පරිණාම	3. බොහෝමයක් ප්‍රවාරණ හා ප්‍රවර්ධන අත් නැරීම
D. පරිජාති	4. පිරිවැය ඉහළ මට්ටමක පවතී

Y සිරුවේ ගති ලක්ෂණ X සිරුවේ ජ්වන වකු අදියරයන්ට අනුව ගැලපු විට ලැබිය හැකි නිවැරදි පිළිතුර තෙර්න්න.

25. එක්තරා ද්‍රව්‍ය අධිකමයකට අදාළ තොරතුරු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

දුව්‍ය හාටිතය (පරිභේදනය) මකත්ව ඒකක 600

ඒකකයක පිරිවැය රු 100

ඒක ඇණවුමක් කිරීමේ පිටතය රු 200

గබඩා කිරීමේ වාර්ෂික පිරිවැය - ඒකක පිරිවැයන් 2%

මෙම ද්‍රව්‍ය අයිතමයට අදාළ ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය

26. ව්‍යාපාරයක එක්සත් නිෂ්පාදිතයකට අදාළ විවුමික අයවැය ගත තොරතුරු පහත දක්වේ.

විකුණුම් ජේකක 10, 000

ලේකකයක විකුණුම් මිල රු 50

ಶೈಕ್ಖ ಪರಿವ್ಯಾ

සංස්ක්‍රීත ද්‍රව්‍ය පිරිවැය	රු.	20
සංස්ක්‍රීත හුම පිරිවැය	රු.	10
විවෘත පොදු කාර්ය	රු.	10
ස්ථාවර පොදු කාර්ය	රු.	05
	රු.	45

ගෙත නිෂ්පාදිතයේ සමවිශේදන ඒකක ප්‍රමාණය වනුයේ කුමක් ද?

- (1) 10 000 (2) 8 000 (3) 5 000 (4) 2 500 (5) 1 250

27. ව්‍යාපාරයක ගබඩා කර ඇති එක්තරා දුව්‍ය අයිතමයකට අදාළ තොරතුරු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
අවම දුව්‍ය භාවිතය	-	දිනකට ඒකක 120
උපරිම දුව්‍ය භාවිතය	-	දිනකට ඒකක 280
ඇණවුම් කාලය	-	අවම දින 20
ඇණවුම් කාලය	-	උපරිම දින 20
		ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය ඒකක 5 000
- මෙම අයිතමයට අදාළ උපරිම තොග මට්ටම කුමක් ද?
- (1) 13 400 (2) 11 000 (3) 8 400 (4) 7 000 (5) 5 000
28. පහත සඳහන් වන්නේ නිෂ්පාදිතයක් වෙළඳපාලට ඉදිරිපත් කරන මට්ටම කිහිපයකි.
- A - අපේක්ෂිත නිෂ්පාදිතය
 B - මුළුක නිෂ්පාදිතය
 C - හර ප්‍රතිලාභ නිෂ්පාදිතය
 D - විහාර නිෂ්පාදිතය
 E - වර්ධිත නිෂ්පාදිතය
- නිෂ්පාදිතයකට අදාළ ඉහත සඳහන් මට්ටම අනුපිළිවෙළින් ගැලපු විට ලැබෙන පිළිතුර තෝරන්න.
- (1) ABCDE (2) BCDEA (3) CDABE (4) CBAED (5) DEABC
29. පහත "අ" කොටසේ දැක්වෙන්නේ අලෙවිකරණ සංකල්පයන් වේ. "ආ" කොටසේ දැක්වෙන්නේ අලෙවිකරණ සංකල්ප හා සම්බන්ධ විව්‍යුතයන් වේ.
"අ"	"ආ"
1. නිෂ්පාදිත සංකල්පය	A - සමස්ත හා ඒකාබද්ධ අලෙවිකරණ වැඩ සටහන් කිරීමේ අවශ්‍යතාව
2. සාක්ෂාත්වාදී අලෙවිකරණ	B - පාරිභෝගික ව්‍යවත්තා සොහා බලා ඒවා සපුරාලීම සඳහා නිෂ්පාදිත සංකල්පය
3. අලෙවිකරණ සංකල්පය	C - නිෂ්පාදිත පුළුහෙකාට අඩු මිලකට බෙදා භැඳීම
4. විකුණුම් සංකල්පය	D - උසස් ගුණත්වයන් යුතු හාංචි නිපදවා සාධාරණ මිලකට සැපයීම
5. නිෂ්පාදන සංකල්පය	E - විකුණුම් උපතුම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම
- "අ" කොටසේ සඳහන් අලෙවිකරණ සංකල්ප "ආ" කොටසෙහි සඳහන් විව්‍යුතයන් හා අනුපිළිවෙළින් ගැලපු විට ලැබෙන නිවැරදි පිළිතුර කුමක් ද?
- (1) ABCDE (2) BCDEA (3) DABEC (4) CDEAB (5) EABCD
30. අ) ව්‍යාපාරයක අභ්‍යන්තර පරියර බලවීග ආශ්‍යයන් හා හදුනා ගැනෙන අතර,
 ඇ) බාහිර පරිසර බලවීග ආශ්‍යයන් හා හදුනා ගැනේ.
31. අ) හවුල් ව්‍යාපාරයක සැම හවුල්කරුවෙකුම තමාගේ සහ සෙසු හවුල්කරුවන්ගේ නියෝජිතයෙකු විම හදුන්වන්නේ යනුවෙති.
 ඇ) 2007 අංක 07 දින සමාගම් පනත අනුව සමාගමක් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු ප්‍රධාන ලියවිල්ල ලෙස හදුන්වයි.
32. අ) ආයතනයක නිෂ්පාදන වල තත්ත්වය, ආරක්ෂාව සහ නිෂ්පාදන ගැටුපු හදුනා ගැනීමට සහ විසඳුම් යෝජනා කිරීම සඳහා නිශ්චිත යැක්වන ක්ෂේමිය ලෙස හැඳින්වේ.
 ඇ) නිමැවුම් ව්‍යාපාරයක ගබඩා පිරිවැය අවම කර ගැනීම සඳහා භාවිත කරන ගිල්පීය කුමය ලෙස හැඳින්වේ.
33. විකුණුම්කරුවෙකු විකිණීමට ඉදිරිපත් කරන නිෂ්පාදිත කට්ටල i..... ලෙස හදුන්වනු ලබන අතර එය කිහියමි ii..... ද iii..... ද iv..... ද සංගතතාවයකින් ද සමන්විත වේ.

34. a) සමුපකාර සේවකයන්ගේ වැටුප් පරිමා තුළදේ කිරීමේ හා විනය කටයුතු සම්බන්ධ සියා පරිභාවිය නියම කරන ආයතනය කුමක් ද?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

a) සමුපකාර සම්කි ලියාපදිංචිය පිළිබඳව කටයුතු කරන ආයතනය කුමක් ද?

35. සංලදායි සන්නිවේදන ක්‍රමයක නීතිය යුතු ගුණාංශ භතරක් නම් කරන්න.

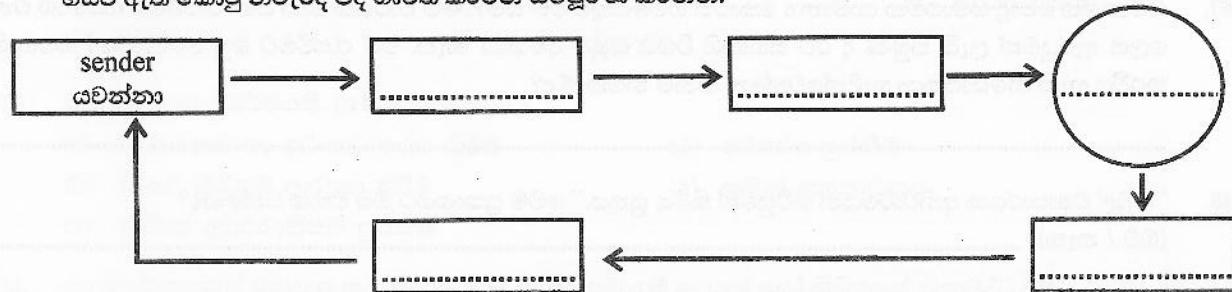
1. 2.
3. 4.

36. a) මිනුම ශ්‍රී ලංකා කිකෙයකුට ඇමරිකන් බොලර් 500 ක අවම තැන්පතුවකින් ආරම්භ කළ භැංකි හිණුම වර්ගය කුමන තමකින් හැඳින්වේද?

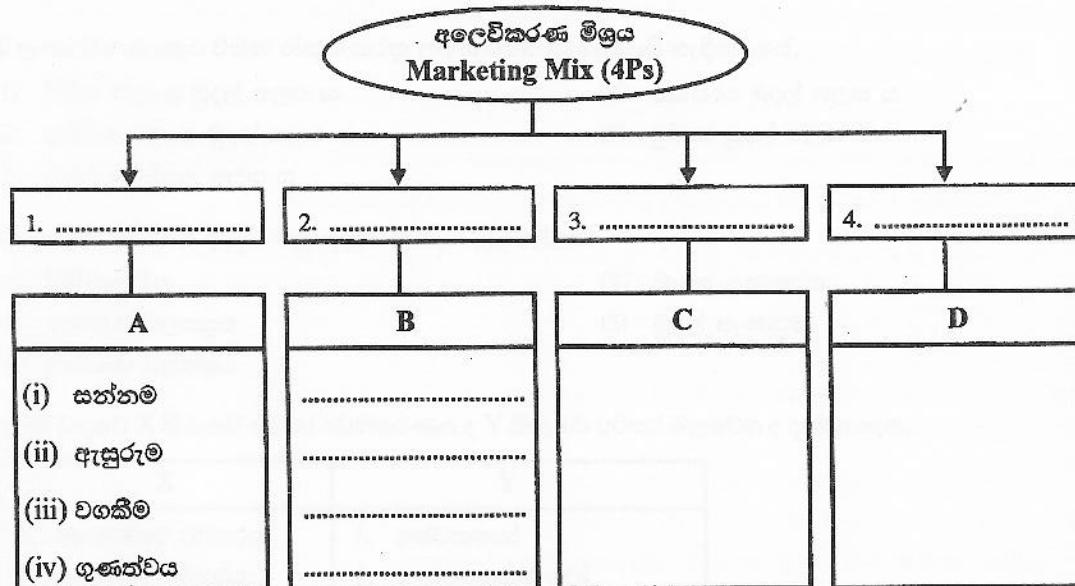
a) ශ්‍රී ලංකාවේ මුදල තොටුපු වල අත්සන් දෙකක් දක්නට ලැබේ. එම අත්සන් තබන පුද්ගලයින්ගේ නිල තාමයන් සඳහන් කරන්න.

1. 2.

37. පහත දැක්වෙන්නේ සන්නිවේදන සියාවලියේ මූලිකාංග දැක්වීමට යොදා ගන්නා සටහනකි. මෙම සටහනෙහි හිස්ව ඇති කොටු නිවැරදි පද භාවිත කරමින් සම්පූර්ණ කරන්න.

38. නිෂ්පාදන ක්‍රම 1, 2, 3 යන කොටුවලද , එන් එක් නිෂ්පාදන ක්‍රම වලට තීදුළුන් x, y, z යන කොටුවල ද දැක්වෙන ආකාරයට පහත සටහන සම්පූර්ණ කරන්න.

39. කොටස් නිකුත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් සහ කොටස් මත වූ ඇරුපුම සම්බන්ධයෙන් සමාගමට ලැබුණු හෝ ලැබිය යුතු සියලුම මුදලවල එකතුව

..... ලෙස භාජන්වයි.

40. හවුල් ව්‍යාපාරය සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ බලපවත්නා නීතිය වන්නේ, යි.

41. ටෙක්පතකින් ගෙවන විට හිඹුම් සිම්යාගේ අත්සන අවශ්‍ය නමුත් හරපතකින් ගෙවීමේදී හිඹුම් සිම්යාගේ අවශ්‍ය වේ.
42. සාහිපුරුණ මූලධර්මය හා සම්බන්ධ වන අනුමූලධර්ම දෙක වනුයේ, ය.
43. ගෙයට විකුණන ලද හාස්ථ වෙනුවෙන් මුදල් එකතු කිරීමේ වගකීම සාරගන්නා තියෝල්තයා හදුන්වනුයේ, ලෙස ය.
44. ලෝකයේ ආර්ථිකයන් අන්තර රැඳියාවකින් පුත් තනි ආර්ථිකයක් ලෙස කටයුතු කිරීමේ ප්‍රචණකාව හදුන්වන්නේ ක්වර නාමයකින්ද?
-
45. මිහිකක සමුළුව යන කෙටි නාමයෙන් හදුන්වනු ලබන ජාත්‍යන්තර සංවිධානය කුමක්ද?
-
46. ශ්‍රී ලංකා රජයේ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය වියාත්මක කිරීමේ වගකීම පැවරි ඇති ආයතනය කුමක්ද?
-
47. සිමාපතින පොදු සමාගමක සාමාන්‍ය කොටස් සිම්යාගෙනුව එම සමාගමේ වාර්ෂික මහා සභා රස්වීමට සහභාගි වන ලෙස ඇරුමක් ලැබේ තිබුණ ද රට සහභාගි වීමට ඔහුට අවකාශ නැත. එම රස්වීමට ඔහු වෙනුවෙන් සහභාගි කරවිය හැකි තියෝල්තයා තැදින්වන්නේ කිහිප් නාමකින්ද?
-
48. “හැඳුල් ව්‍යාපාරයක අනිවාර්යයෙන් ගිවිසුමක් කිවිය යුතුය.” මෙම ප්‍රකාශයට ඔබ එකඟ වන්නේද?
- (මට් / නැත්)

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ
පළමු වාර පරීක්ෂණය - 2016

2016 A/L

ව්‍යාපාර අධ්‍යාපනය II
Business Studies II

13 ගේ හේතු
Grade 13

කාලය
පැය 02

I කොටස

24/02/2016

* සිවියදී පිළිගුර කෝරා ගටින් ඉරක් අදින්න.

01. (i) සමාජය තුළ ව්‍යාපාර විසින් වැදගත් තුළිකාවන් කිහිපයක් ඉටු කරනු ලැබේ.
 අ) කාරුලික විෂ්වවිද්‍යාල සේවු කොටගෙන ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රයේ ඇති වූ ප්‍රධාන වෙනස්කම් කොට්ඨාසීන් විස්තර කරන්න.
 ආ) ව්‍යාපාර විසින් සම්පූර්ණ කරනු ලබන විවිධ පුද්ගල අවශ්‍යතා මොනවා දී?
 (ii) ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි ආර්ථික ක්‍රියාවලිය තුළ කාමිකර්මාන්තය මුද්‍රික වුව ද, වර්තමානයේ කාමිකර්මාන්තයට අමතරව විවිධ වූ අංශ වෙත තැකැරුවීමක් දක්නට ලැබේ.
 අ) මෙම වත්මන් ප්‍රවණතාව සඳහා බලපාන සේවු හතරක් සඳහන් කරන්න.
 ආ) 'වාණිජ' හා 'ව්‍යාපාර' අතර ඇති සම්බන්ධතාවය කොට්ඨාසීන් පැහැදිලි කරන්න.
 (iii) පහත දැක්වෙන සංකල්ප යුගල අතර සමාන අසම්බන්ධම් විමසන්න.
 අ) වෙළෙදපොල ස්ථානය (market place) හා වෙළෙදපොල අවකාශය (market space)
 ආ) කළු පවතින හා නෑත්වා පහසු හා නෑත්වා
 (iv) ක්ෂේත්‍රීක ආහාර ව්‍යාපාරය (Fast food business) ශ්‍රී ලංකාවේ තාගරික ප්‍රදේශයන්හි ඉතා සිශ්‍රායන් වර්ධනය වේ.
 අ) ක්ෂේත්‍රීක ආහාර ව්‍යාපාරයේ සිශ්‍රාය වර්ධනයට බලපාන සාර්ථක පාරිසරික සාධක මොනවා දී?
 ආ) ක්ෂේත්‍රීක ආහාර ව්‍යාපාරය තුළ තම ගනුදෙනුකරුවන් ආකර්ෂණය කර ගැනීම හා රඳවා ගැනීම කොරජි හිතකර ලෙස බලපාන ආහාර්තර පාරිසරික සාධක කොට්ඨාසීන් පැහැදිලි කරන්න.
 (v) අ) ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රයේ ඇතැම් අංශවල ව්‍යාපාරයේ සමග සිදුවන ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකම් මගින් සමාජයට හා ව්‍යාපාර කොරජි ඇඟිලක් දක්වන පාර්ශව විලට අනිතර බලපැමි ඇති වේ. එසේ අනිතර බලපැමි ඇති කරමින් ව්‍යාපාර වන අංශ මොනවා දැයි කොට්ඨාසීන් විස්තර කරන්න.
 ආ) ව්‍යාපාර ආවාර ධර්ම පිළිපැදිම ආයතනයකට වැදගත් වන්නේ ඇයි දැයි පැහැදිලි කරන්න.
 02. (i) අ) වෙක්පෙන සාමාන්‍ය රේඛනය යෙදීමට වඩා විශේෂ රේඛනය යෙදීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිඵල කළරේ ද?
 ආ) දාරක වෙක්පෙන හා විධාන වෙක්පෙන අතර කෙබඳ වෙනසක් මි දැකින්නේ ද?
 (ii) වර්තමානයේ විද්‍යුත් බැංකුකරණයේ (e-banking) සිශ්‍රාය ව්‍යාපාරයේ ද්‍රීය හැකිය. විද්‍යුත් බැංකුකරණ යටතට ගැනෙන ප්‍රධාන බැංකු කටයුතු දෙකක් නම් කර ඒවා පැහැදිලි කරන්න.
 (iii) අවදානම් ආවරණය කිරීමක් රස්සාලයන් සිදු වේ. එසේ නම් ව්‍යාපාරිකයෙකුට ඕනෑම අවදානමක් රස්සාලය කළ හැකි ද? ඔබ පිළිඳුර පැහැදිලි කරන්න.
 (iv) වර්තමානයේ ඉලෙක්ට්‍රොනික් හා ඩිජිටල් කාස්ට්‍රේන් යටතේ බුලුලව යොදා ගන්නා සන්නිවේදන තුම තුනක් තම් කර කොට්ඨාසීන් පැහැදිලි කරන්න.
 (v) අ) වෙළෙද කළාපයන් යුතුවෙන් කුමක් අදහස් කොරේ ද?
 ආ) ලෝකයේ දනට ක්‍රියාත්මකව පවතින වෙළෙද කළාප දෙකක් නම් කරන්න.
 ඉ) වෙළෙද කළාප තුළින් සාමාජික රට විලට අක්වන ප්‍රතිලාභ දෙකක් සඳහන් කරන්න.
 (vi) කාර්යාල ස්වයංක්‍රීය පද්ධති (OAS) යුතුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද? එවා ව්‍යාපාර ආයතනයකට ප්‍රයෝගත්වන් වන ආකාරය තිද්‍යුත් සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

03. (i) "ව්‍යවසායකයා වන්තාරය තුළ නොව වන්තාරය මත (An entrepreneur should work on the business not in it) කටයුතු කළ යුතුය"
- (ii) පහත සඳහන් වන්නේ ව්‍යවසායකයින් තුළ පවත්නා පොරුෂණ්‍ය ගති ලක්ෂණ කිහිපයකි.
- A - අභිලාශය (Ambitions)
 - B - ස්වාධීන බව (Independent)
 - C - ගෙදරය සම්පන්න බව (Passionate)
 - D - ආත්ම විශ්වාසය (Self- confident)
 - E - දැන්මත් සහිත බව (Visionary)
 - F - පූහවාදී බව (Optimistic)
 - G - පුද්ගල අභිමුඛ බව (People Oriented)
- මෙවා අනුරිත් විනිෂුම සහරක් තෝරාගෙන එච්චය පැහැදිලි කරන්න.
- (iii) ගනුදෙනු සඳහා විද්‍යුත් මුදල (e-money) හාරිත කිරීමේ සිසු වර්ධනයක් වර්තමානයේ දැකිය. ගනුදෙනු සඳහා හාරිත වන විද්‍යුත් මුදල නම් කරමින් මෙවා ජනප්‍රිය විමර්ශ හේතු පැහැදිලි කරන්න.
- (iv) (a) බලපුවලාසී වාණිජ බැංකු හා බලපුවලාසී විශේෂිත බැංකු අතර සැසැස්මක් කරන්න.
 (ආ) කළුබදු සමාගම් වලින් ව්‍යාපාරිකයින්ට ලබා ගත හැකි සේවාවන් සඳහන් කරන්න.
- (v) (a) වෙක්සනක් උර්ඩ්වාය කිරීමෙන් අනුකරු අපේක්ෂා කරන්නේ කුමක් ද?
 (ආ) වෙක්සනක් පිටපත් හිරිම යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද? එහි අරමුණ ද පැහැදිලි කරන්න.
04. (i) අ) වගකීම් රෝසය යනුවෙන් කුමක් අදහස් කෙරේද?
 (ආ) වගකීම් රෝස ඔප්පු වර්ග දෙකක් නම් කර පැහැදිලි කරන්න.
- (ii) ශ්‍රී ලංකාවේ මහා මාර්ග ප්‍රවාහන පදනම් සහ දුම්රිය ප්‍රවාහන පදනම් සියලුම පුද්ගලයක් මැත කාලයේ දැකිය හැකි ද? සාකච්ඡා කරන්න.
- (iii) සහතිවේදනය සඳහා විද්‍යුත් තැපෑල (e-mail) හා ඡ්‍යාගම දුරකථන (mobile phones) හාරිතය පුද්ගලයන් හා ව්‍යාපාරික ප්‍රකාශ අතර බෙහෙවින් ජනප්‍රිය මාධ්‍ය බවට පත් වී තිබේ. මෙසේ ජනප්‍රිය විමර්ශ හේතු පිළිබඳ විමසීමක් කරන්න.
- (iv) "සිල්ලර වෙළඳාමේ දැකිය හැකි නව ප්‍රවණකාවකි, වෙළඳාසැල් රැහිත සිල්ලර වෙළඳාම" (Non store - Retailing) මෙය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම වන විවිධ ක්‍රම, තීදුළුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
- (v) (a) ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම තුළින් රටකට අත්කර ගත හැකි ප්‍රතිලාභ දෙකක් සඳහන් කරන්න.
 (ආ) ජාත්‍යන්තර වෙළඳාමේ ව්‍යාප්තියට එරෙහි බාධා දෙකක් සඳහන් කරන්න.
 (ඇ) එම බාධා පිටු දැකීමට කටයුතු කරන ජාත්‍යන්තර ආයතන දෙකක් නම් කරන්න.
 (ඊ) ප්‍රධාන පෙළේ වෙළඳ කළාප (වෙළඳ හුවුල්) දෙකක් නම් කරන්න.
05. (i) අ) පාරිභෝගික නිෂ්පාදිත හා කාර්මික නිෂ්පාදිතවල උප කොටස් වෙන වෙනම නම් කරන්න.
 (ආ) වර්ධිත නිෂ්පාදනය (Augmented Product) යනු කුමක් ද?
- (ii) සමාගමක අභ්‍යන්තර අරමුදල් සම්පාදන මාර්ග තුනක සඳහන් කර, ඒ එක් එක් මාර්ගයේ වාසි පැහැදිලි කරන්න.
- (iii) අ) දළ කාරක ප්‍රාග්ධනය හා ගුද්ධ කාරක ප්‍රාග්ධනය යන සංක්ලේෂ වෙන වෙනම පැහැදිලි කරන්න.
 (ආ) ව්‍යාපාරයක කාරක ප්‍රාග්ධනය වැඩි කර ගැනීම සඳහා ගත හැකි ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික මාර්ග කටයුතු කිරීම ද?
- (iv) (a) ආකර්ෂනය හා තෝරා ගැනීම අතර දැකිය හැකි වෙනසක්ම කටයුතු ද?
 (ආ) රැකියා විස්තරය හා රැකියා පිරිවිතරය එකිනෙකට සම්බන්ධ වන්නේ කෙසේ දැයි පැහැදිලි කරන්න.
- (v) තනතුරකට ගැලපෙන පුද්ගලයෙකු බඳවා ගැනීම වැදගත් වන්නේ ඇයි? මේ තුළින් වැඩි ප්‍රතිලාභ ලැබෙන්නේ ආයතනයකට ද? සේවකයාට ද? පැහැදිලි කරන්න.
- (vi) ව්‍යාපාර සැලැස්මක අන්තර්ගත විධායක සාරාංශයේ වැදගත්ම පැහැදිලි කරන්න. විධායක සාරාංශයක් ලිවිමේ ද සැලකිය යුතු කරුණු කිවරේද?

06. (i) a) නිෂ්පාදිතයක ගණන්වය යනුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ ක්‍රමක්දයි පැහැදිලි කරන්න.
 a) පහත සඳහන් සංකල්ප පැහැදිලි කරන්න.
1. සමස්ක ගණන්ව කළමනාකරණය (TQM)
 2. ආර්ථික ඇණවුම් ප්‍රමාණය (EOQ)
- (ii) පහත දක්වෙන අලෙවිකරණ හර සංකල්ප පැහැදිලි කරන්න.
1. වටිනාකම හා තාප්තිය
 2. පූවමාරුව හා යනුදෙනු
- (iii) වර්තමානයේ අලෙවිකරුවේ ගනුදෙනුකරුවන්ට වැඩි වටිනාකමක් ලබා දීම සඳහා සිය නිෂ්පාදිත විවිධ මට්ටම් යටතේ වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කරයි. නිෂ්පාදිතයක් ඉදිරිපත් කෙරෙන විවිධ මට්ටම් අනුමිලිවෙලින් තම් කර, එවා වෙන් වෙන් වශයෙන් පැහැදිලි කරන්න.
- (iv) කාමිකරම ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ දැනුමක් හා පළපුරුද්දක් ඇති මහිජාල මහතා ගොයම් මැඩිම සඳහා තව යන්ත්‍රයක් නිර්මාණය කර ඇති. මෙම යන්ත්‍රය කාර්යක්ෂමකාව පිළිබඳව අදාළ කාමිකරම පර්යේෂණ ආයතනවල සහතිකරණය ද ලැබේ නිර්බේ. මෙම යන්ත්‍රය නිපදවා වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීමට ඔහු සුදානම්න් සිටී. මෙම යන්ත්‍රය වෙළෙඳපොළට හඳුන්වාදීමට සුදුසු ප්‍රවර්ධන උපකරණයක් ගැන මහු සලකා බලුම්න් සිටී.
- ව්‍යාපාර අධ්‍යාපනය හැදුරු දිජිතල භැවිතය මිනිජාල මහතාගේ ගොයම් මැඩිමේ යන්ත්‍රය වෙළෙඳපොළට හඳුන්වාදීමට වඩාත් යෝගා ප්‍රවර්ධන උපකරණය නිර්දේශ කරන්න. ඔබ එම ප්‍රවර්ධන උපකරණය නිර්දේශ කිරීමට සේවු පැහැදිලි කරන්න.
- (v) a) ව්‍යාපාරයක කාරක ප්‍රාග්ධනය යනු ක්‍රමක් ද?
 a) ප්‍රමාණවත් කාරක ප්‍රාග්ධනයක් නොමැති විමෙන් ඇති විය හැකි අභිතකර ප්‍රතිඵල ක්‍රවරේ ද?
 b) ප්‍රමාණවත් කාරක ප්‍රාග්ධනයක් නොමැති අවස්ථාවක එය වැඩි කර ගැනීම සඳහා ගත හැකි කෙටි කාලීන පියවර ක්‍රවරේ ද?

II කොටස

07. (i) විවිධ වර්ගයේ තුමිකා (Roles) තුළ කළමනාකරුවන් ඉටු කරන කටයුතු සහ එවාට නිදසුන් දක්වන්න.
 ඔබගේ පිළිතුර සඳහා පහත දැන්වෙන ආකාරයේ ආකෘතියක් හාටිත කරන්න.

ඡුමිකා (Roles)	කටයුතු	මිදුක්ස්
අන්තර් පුද්ගල ඡුමිකා		
1.
2.
3.
තොරතුරු ඡුමිකා		
4.
5.
6.
ගිරණ ඡුමිකා		
7.
8.
9.
10.

08. (i) a) තත්ත්ව පාලනය (Quality Control) අර්ථ දක්වා එමගින් ව්‍යාපාර ආයතනයන් උග්‍රතා ඉහිලාක සඳහන් කරන්න.
- ආ) පහත දැක්වෙන තත්ත්ව පාලන ශිල්ප තුම පැහැදිලි කරන්න.
1. තත්ත්ව කව (Quality Circles)
 2. ගුණා දෝෂ (Zero Defects)
- (ii) a) 'අලෙවිකරණය' හැඳින්වීම සඳහා පිළිගත හැකි නිර්වචනයක් ඉදිරිපත් කරන්න.
- ආ) අලෙවිකරණය විවිධ ආකාරයෙන් නිර්වචනය කළ හැකි වූව ද එය මුළුක වශයෙන් රදා පවතින්නේ 'හර සංක්ලේප' (Core Concepts) මතය. මෙම හර සංක්ලේප අනුව පිළිවෙළට නම් කරන්න.
- (iii) රෝක්ස සහ ස්ථීත් ව්‍යාපාරයක හවුල්කරුවේය. මුළුන්ගේ ව්‍යාපාරය වනුයේ ආපන හාලාවක (Restaurant) පවත්වාගෙන යාමයි. මෙම ව්‍යාපාරයේ සාර්ථකත්වයට ඉවහල් වන අලෙවිකරණ මිශ්‍රය (Marketing Mix) කෙබඳ විය යුතු ද? මබ සඳහන් කරන අලෙවිකරණ මිශ්‍රයේ ඇතුළත් විව්‍යායන් එකිනෙකේහි ඇති වැදගත්කම පෙන්වුම් කරන්න.
- (iv) a) 'ප්‍රවාරණයේ එකම අරමුණ වනුයේ හාංච් හා සේවා මිලට ගැනීමට පාරිභෝගිකයන් දීර් ගැන්වීම' (Reinforce) යැයි කෙනෙකු ප්‍රකාශ කළහොත් මබ එම ප්‍රකාශයට එකඟ වන්නේ ද? මබේ පිළිතුරට හේතු දැක්වන්න.
- ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ පාවහන් සඳහා වූ වෙළඳ පොලොනි විවිධ බණ්ඩනයන් (Segments) දැකිය හැකි ය. මෙයේ පාවහන් වෙළඳපොල බණ්ඩනය තිරිමට අලෙවිකරුවන් උපයෝගී කරගෙන යින්න පදනම් තිද්සුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
- (v) a) මූල්‍ය කළමනාකරණයේ මුළුක අරමුණු කවරේ ද?
- ආ) මූල්‍ය කළමනාකරුවකු විසින් ගනු ලබන තීරණ ප්‍රධාන වශයෙන් ආයෝජන තීරණ සහ මූල්‍යන තීරණ යනුවෙන් කොටස දෙකකට බෙදා දැක්වේ. මෙම තීරණ දෙවර්ගය තිද්සුන් සහිතව වෙන් වෙන් වශයෙන් පැහැදිලි කරන්න.